

Razlike u objašnjavanju partnerovog negativnog ponašanja s obzirom na iskustvo odnosa među roditeljima i kvalitetu sadašnje veze

Tina Krznarić, Željka Kamenov,
Aleksandra Huić

23. GODIŠNJA KONFERENCIJA HRVATSKIH
PSIHOLOGA, ŠIBENIK 2015.

Europska unija
Ulaganje u budućnost

ESF
RAZVOJ
LJUDSKIH
POTENCIJALA

STRUKTURNI I INVESTICIJSKI
FONDOVI

Uvod

- Atribucijski stil
 - tendencija da se pozitivni ili negativni ishodi konzistentno pripisuju specifičnom tipu uzroka
 - stabilna osobina pojedinca, koja se očituje na svim područjima života te je konstantna kroz vrijeme
 - Pozitivan (optimističan) atribucijski stil
 - Negativan (pesimističan) atribucijski stil

Uvod

- Priroda atribucija dijelom povezana s time sviđa li se osobi meta atribucija (Heider, 1958) → atribucije se mogu mijenjati, te održavati kvalitetu veze između osobe koje atribuiraju i mete atribucija
- Atribucije ponašanja neke osobe utječu na ponašanje onoga koji atribuiraju prema toj osobi

Europska unija
Ulaganje u budućnost

Uvod

- Osobine i vještine povezane s uspjehom ili neuspjehom braka “donose” se iz obitelji → generacijski prijenos bračnih teškoća i zadovoljstva brakom (Amato i Booth, 2001)
- Bitnija je kvaliteta bračnog odnosa roditelja nego jesu li razvedeni ili ne (Feng i sur., 1999)

Uvod

- Kvaliteta međusobnog odnosa roditelja utječe na odnos roditelja s djetetom
 - kroz taj odnos oblikuju se djetetove kognicije, koje u odrasloj dobi utječu na interpersonalne odnose (Conger, Cuy, Bryant i Elder, 2000)
 - učenje po modelu koje dovodi do slabo razvijenih interpersonalnih vještina i niza ponašanja koja potkopavaju uspjeh veze (Stocker i Youngblade, 1999)

Cilj

- Razlikuju li se osobe čiji su roditelji razvedeni, osobe iz cjelovitih obitelji sa slabom kvalitetom odnosa između roditelja i osobe iz cjelovitih obitelji s kvalitetnim odnosom između roditelja u atribuiranju negativnog partnerovog ponašanja
- Uloga kvalitete sadašnje intimne veze sudionika u njihovom načinu atribuiranja

Europska unija
Ulaganje u budućnost

MIN
RAZVOJ
LJUDSKIH
POTENCIJALA

STRUKTURNI I INVESTICIJSKI
FONDOVI

Uzorak

- 352 mlade odrasle osobe
 - M 43.9%, Ž 56.1%
- U dobi od 18 do 30 godina (M = 21.63)
- Duljina veze 1 – 136 mjeseci (M = 23.84)
- smatraju da se nalaze u ozbiljnoj romantičnoj vezi, no nisu u braku

Europska unija
Ulaganje u budućnost

Instrumenti

- Jesu li roditelji razvedeni ili ne
- Pitanja o međusobnom odnosu roditelja
 - *Indeks kvalitete braka roditelja, 10 čestica*
 - *Indikator teškoća u braku roditelja, 4 čestice*

Europska unija
Ulaganje u budućnost

Kategorizacija u tipove obitelji

- *Dobro funkcionirajuće obitelji*
 - Indeks kvalitete $> Mt$, a Indeks teškoća $< Mt$
- *Loše funkcionirajuće obitelji*
 - Ostale kombinacije na ovim varijablama
- Sudionici čiji su *roditelji razvedeni*

Europska unija
Ulaganje u budućnost

Instrumenti

- Mjera atribucija u vezi (Relationship Attribution Measure, RAM; Bradbury i Fincham, 1992)
 - 4 hipotetske negativne situacije u vezi, a na svaku se odnosi 7 čestica
 - Uzrok u sebi
 - Uzrok u partneru
 - Stabilnost
 - Globalnost
 - Namjera
 - Motivacija
 - Krivnja

Indeks kauzalnosti

Indeks odgovornosti

Instrumenti

- Indeks kvalitete veze (Norton, 1983)

- 6 čestica

- *“Moj odnos s partnerom/icom je vrlo stabilan”*

- *“Uzevši sve u obzir, koliko ste sretni u vezi s Vašim partnerom/ Vašom partnericom?”*

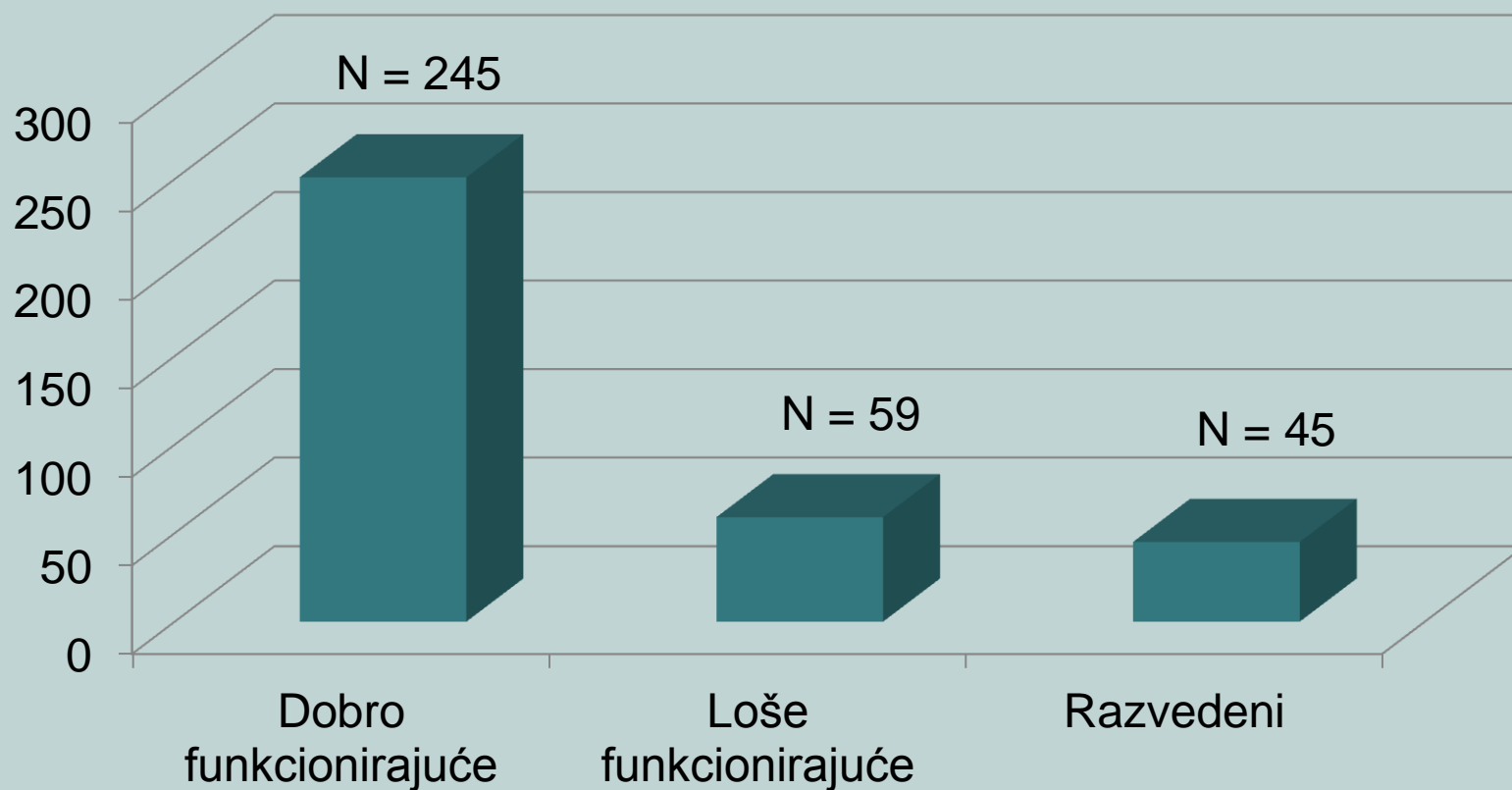
Europska unija
Ulaganje u budućnost

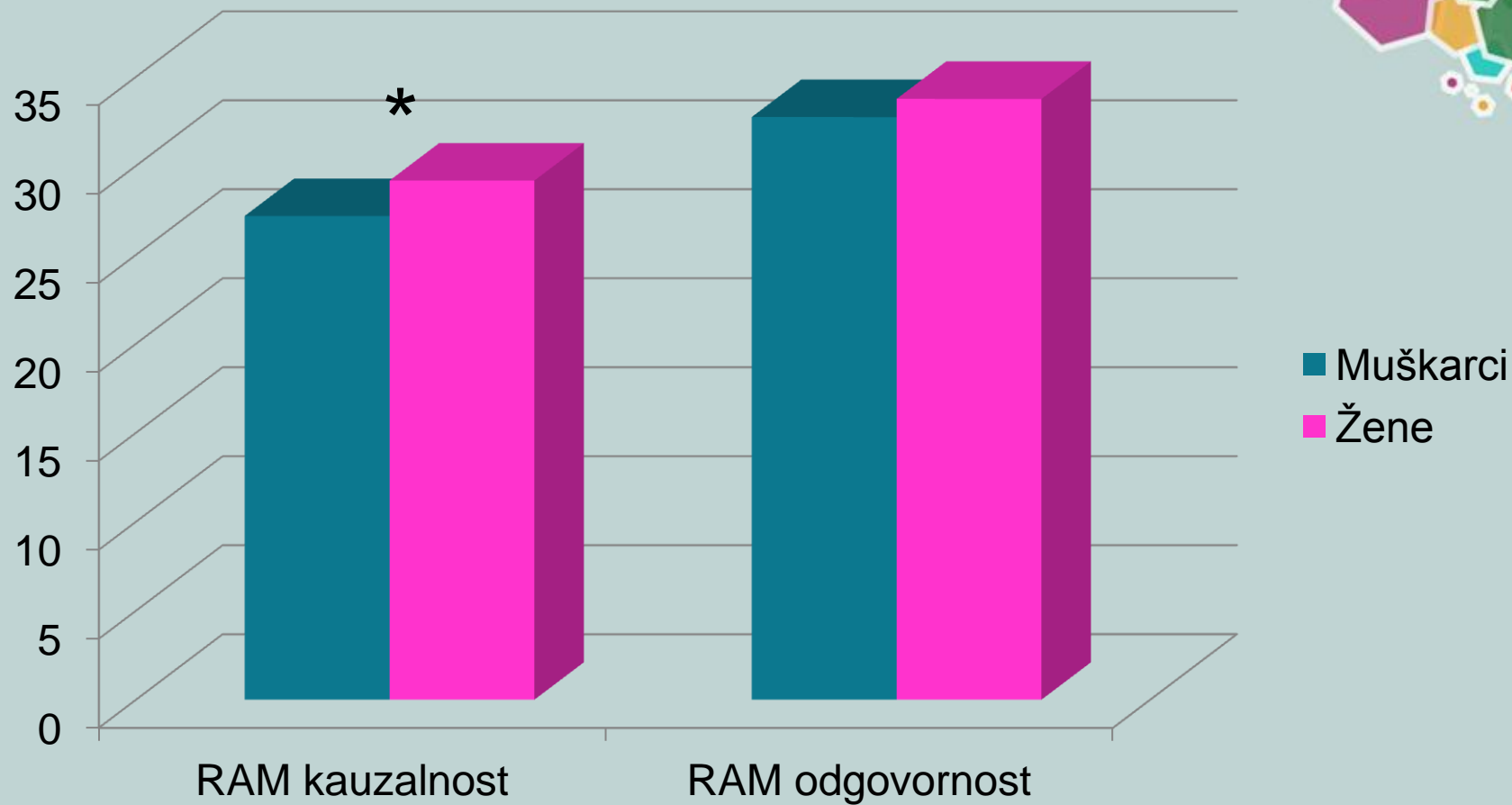
Rezultati

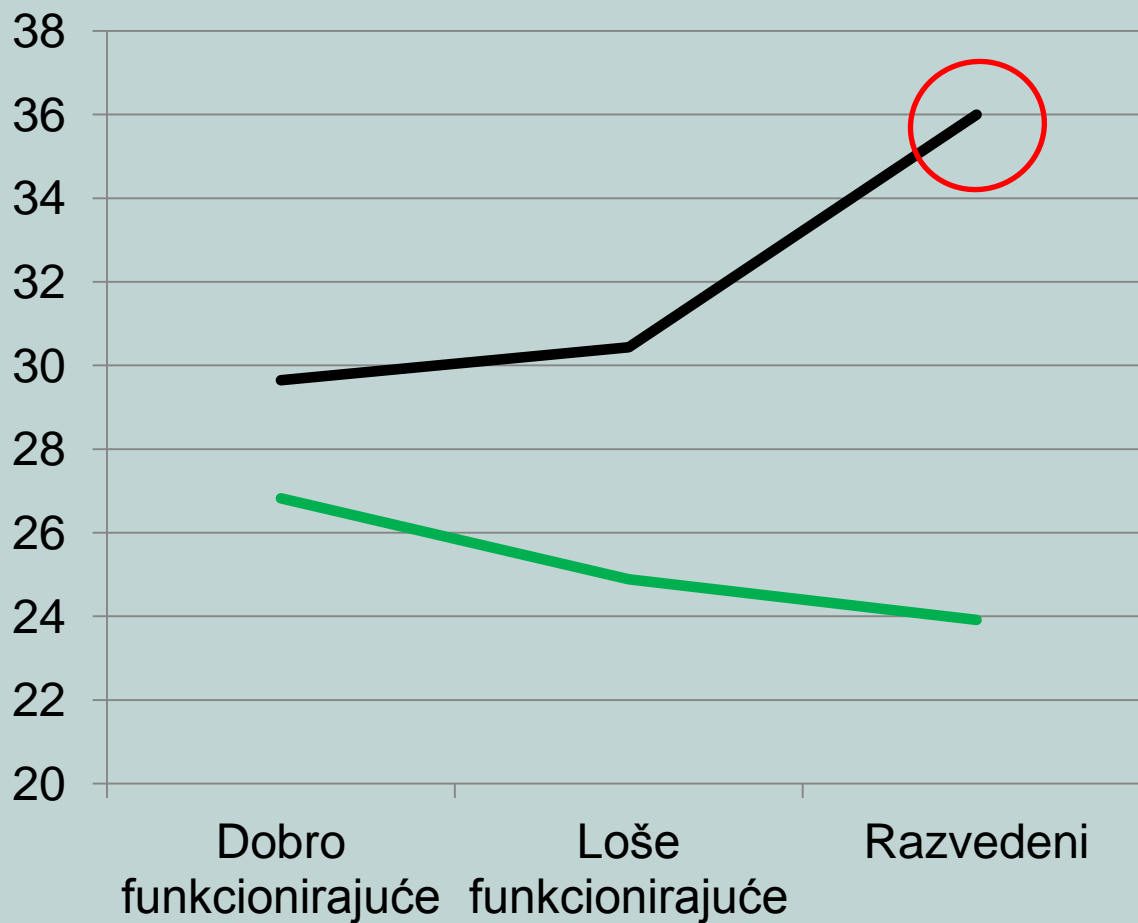
Funkcioniranje obitelji (N)

Rezultati

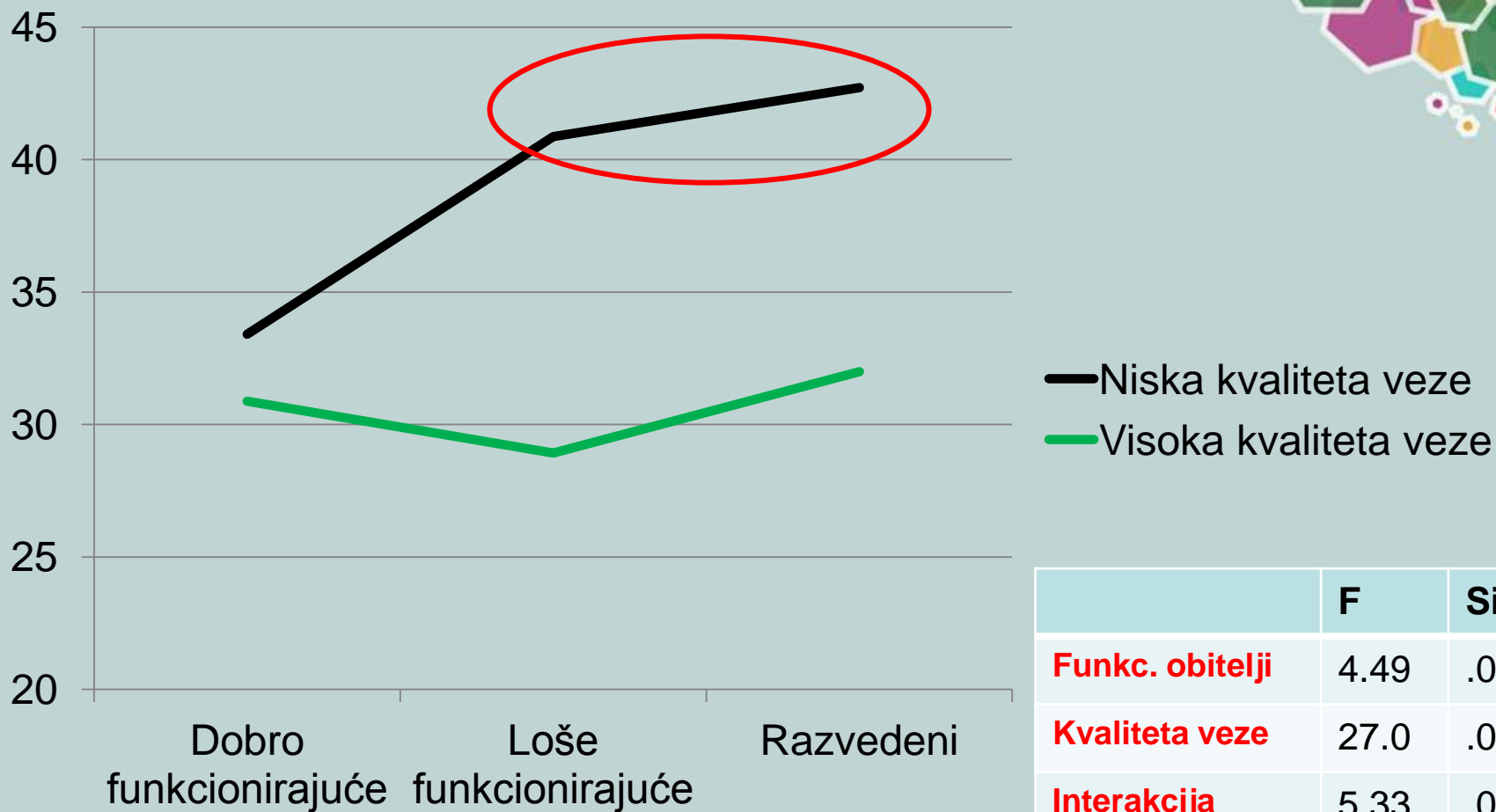
Rezultati – RAM kauzalnost

— Niska kvaliteta veze
— Visoka kvaliteta veze

	F	Sig.
Funkc. obitelji	.92	.401
Kvaliteta veze	29.9	.000
Interakcija	5.20	.006

Rezultati – RAM odgovornost

	F	Sig.
Funkc. obitelji	4.49	.012
Kvaliteta veze	27.0	.000
Interakcija	5.33	.002

Zaključak

- Atribuiranje partnerovog negativnog ponašanja razlikuje se ovisno o iskustvima u obitelji
- Efekt lošijih odnosa među roditeljima posebno dolazi do izražaja kada sudionik kvalitetu svoje veze procjenjuje nižom

Zaključak

- Pripisivanje odgovornosti i krivnje za negativna ponašanja partnera ovisi o kvaliteti odnosa između roditelja
- Atribuiranje kauzalnosti (lokus kontrole, stabilnost i globalnost) više ovisi o tome dolazi li pojedinac iz razvedene ili cjelovite obitelji

Zaključak

- Unatoč tome što se iskustva iz primarne obitelji reflektiraju na atribucije, to je tako samo ako nemamo kvalitetu veze kao zaštitni faktor
- Kad ima dovoljno pozitivnog u vezi, negativno nije problem

Hvala!

Europska unija
Ulaganje u budućnost

